

opusdei.org

Hospicezorg voor terminale patiënten

Geïnspireerd door de heilige Jozefmaria werd in 1994 het Madre de Amor Hermoso Hospice opgericht op de Filippijnen.

25-7-2008

“Kind. - Zieke. - Komen jullie niet in de verleiding deze woorden met hoofdletters te schrijven? Immers, een op Hem verliefd mens ziet Hem in een kind en in een zieke.” (Heilige Jozefmaria, *De Weg*, nr. 419)

Dankzij het concept van hospicezorg, wordt nu – wat eens een taboeonderwerp voor velen was – met moed en openheid geaccepteerd.

Hospicezorg is vanaf ongeveer 1990 geïntroduceerd en wordt nu wereldwijd toegepast. Centraal staan de palliatieve zorg en bemoediging voor mensen die kort voor hun dood staan. De aangeboden zorg is volledig afgestemd op de volle breedte van noden van de terminaal zieke patiënt – spiritueel, psychologisch, sociaal en emotioneel. Eenvoudig gezegd, het is het wetenschappelijke gezicht van de menselijke barmhartigheid.

Ook op de Filippijnen is het concept aangeslagen. Een voorbeeld hiervan is het *Madre de Amor Hermoso Hospice* dat zijn deuren opende op 21 augustus 1994 in de provincie Los Baños. Ter ere van de Maagd Maria kreeg het hospice een naam die

verwijst naar het schietgebed “Maria, Moeder van de Schone Liefde”.

Tot op heden heeft het *Madre de Amor Hermoso Hospice* 560 terminaal zieke patiënten begeleid en hun families ondersteund. De vrijwilligers bij *Madre de Amor* zijn zich niet alleen bewust van de noodzaak van een goede pijnbestrijding, maar ook van het wegnemen van de onzekerheid over de toekomst: angst voor de dood en de zorg om degenen die achterblijven. Dit is een erfenis van een van de medeoprichters, Tony Mercado. Tony, die zich de geest van de stichter van het Opus Dei zeer eigen heeft gemaakt, in het bijzonder wat betreft in de inzet voor de zielen van de heilige Jozefmaria. De belangrijkste drijfveer van Tony om zich in te zetten voor palliatieve zorg was het bieden van de – bij katholieke patiënten – Laatste Sacramenten en om niet-katholieken

door middel van gebed toe te vertrouwen aan de oneindige barmhartigheid van God, de Vader van ons allen.

“Stervenden leermeesters in prioriteiten”

“In het hospice geven wij een praktische getuigenis van Gods genade,” aldus Monina Allarey Mercado, de weduwe van Tony. In de twaalf jaar sinds de oprichting van Madre de Amor, hebben ze veel bekeringen meegemaakt. Onder hen was iemand die abortussen uitvoerde. Ze had om hulp bij het hospice aangeklopt, omdat ze veel pijn had door kanker én haar geweten. Ze ging meerdere malen vrijwillig te biecht. Ze verkreeg speciale absolutie om de excommunicatie ongedaan te maken die ze had opgelopen door de door haar uitgevoerde abortussen. “Een van de hospicevrijwilligers bleef aan

haar zijde totdat zij stierf om met haar te bidden. Stervende mensen zijn de beste leermeesters in prioriteiten,” aldus Monina.

“Voor de vrijwilligers, patiënten en families openen zich geheel nieuwe horizons van moed, barmhartigheid en geborgenheid. Hospice betekent genezing – de genezing van angst, boosheid, verlies van controle, hulpeloosheid, eenzaamheid en de enorme onzekerheid over het passeren van de drempel van de dood.” In *Madre de Amor* besteedt men met toewijding veel tijd aan het verlichten van de pijn van het sterven. Voor de katholieke patiënten zijn de sacramenten van het grootste belang als voorbereiding op de ontmoeting met God de Vader. “Apostolaat met stervenden is te vergelijken met een verloskundige voor de ziel die op het punt staat om

te worden geboren in het eeuwige leven,” in de woorden van Monina.

Open voor iedereen

Sinds 1994 zorgen de vrijwilligers voor 15 tot 35 stervende patiënten per maand. Monina: “Zij zijn bij ons voor een week, een maand, zes maanden of zelfs een jaar. Onze patiënten zijn meestal ouder dan 50 of 60 jaar, een enkeling is ouder dan 80 of 90 jaar. De belangrijkste doodsoorzaak is kanker.”

De hospicezorg is gratis voor iedereen en wordt mogelijk gemaakt door de gulle giften van vrienden. Door deze financiële hulp wordt het werk mogelijk gemaakt van de vrijwilligers, verpleegkundigen en administratieve medewerkers en kan worden voorzien in materiële ondersteuning. “We moeten ons redden met een zeer beperkt budget en we zijn dus afhankelijk van de vrijgevigheid van mensen. De meeste

mensen zien een hospice als een instituut met faciliteiten voor de opname van patiënten. *Madre Amor* is “huiselijk, gratis en geeft basale zorg. Onze patiënten zijn arm. Zij hebben een eenvoudig huis en sommigen wonen zelfs in krotten. Een man, nadat hij hoorde dat hij stervende was, bouwde een hutje tegen de achtermuur van een begraafplaats, zodat zijn familie zich geen zorgen behoefde te maken over zijn begrafenis,” vertelde Monina.

Bekering en Laatste Sacramenten

“Een andere patiënt woonde in een hut van kratten en golfplaten, zijn bed bestond uit een aantal lagen van karton. Op het moment van de ziekenzalving, knielde de kapelaan op de aangestampde grond en boog zich voorover naar de patiënt om hem te kunnen verstaan, verleende hem de absolutie en gaf hem de Heilige Communie. Een andere,

mensenschuwe man leefde meer dan 30 jaar als een kluizenaar in de heuvels. Toen hij ziek werd, vroeg hij onderdak bij zijn familie. Zij namen hem op, wasten hem en gaven hem te eten. Hij werd doorverwezen naar ons hospice met een terminale nierziekte. Toen een van onze vrijwilligers hem aanbood om een priester te roepen voor de biecht, stemde deze man in. Na enkele weken stierf hij in het hospice. Een andere patiënt had haar leven lang God van de hand gewezen en nam God weer aan, nadat ze hoorde ernstig ziek te zijn. Ook zij stierf na de Laatste Sacramenten te hebben ontvangen in het hospice. Vlak voor haar overlijden drong zij aan om naar de dichtstbijzijnde kerk te worden gebracht. Slechts enkele meters van de voordeur stierf zij in haar rolstoel.

Vrijwilligers

Al deze patiënten worden verzorgd door een team van onbaatzuchtige vrijwilligers, mannen en vrouwen met veel levenservaring met een goede spirituele basis. Het zijn gepensioneerde professionals, merendeels voormalige leraren aan de Universiteit van de Filippijnen in Los Baños. Verschillende van hen zijn gepromoveerd. Maar belangrijker is dat zij katholieken zijn die proberen te leven in overeenstemming met hun geloof. Het wordt van vrijwilligers niet verlangd om katholiek te zijn, maar het zijn juist zij die jaar in, jaar uit blijven. Een van de vrijwilligers drukte zijn motivatie als volgt uit: “Vandaag ziet de patiënt mij. Morgen aanschouwt hij het gezicht van Jezus.”

Vrijwilligers wordt het werk van barmhartigheid toevertrouwd om patiënten voorlichting te geven over en hen uit te nodigen voor de

sacramenten. Sinds de oprichting van het hospice in 1994 hebben alle katholieke terminaal zieke patiënten ervoor gekozen om de Laatste Sacramenten te ontvangen.

pdf | Document automatisch
aangemaakt door [https://
dev.opusdei.org/nl/article/hospicezorg-
voor-terminale-patienten/](https://dev.opusdei.org/nl/article/hospicezorg-voor-terminale-patienten/) (7-8-2025)